

Helig fred

När den uppståndne Kristus uppenbarar sig för sina lärjungar är hans första ord: "Frid åt er alla" (Joh 21:19). Jesu lärjungar som har samlats bakom reglade dörrar av rädsla för förföljelse fylls av häpnad. Det som överraskar dem mest är inte att Jesus kommer in i rummet trots att dörrarna är låsta, utan att Jesus förmår övervinna lärjungarnas rädsla.

Från och med nu kommer lärjungarna att känna igen sin Herre i den frid han ger, en frid som skingrar ångest och rädsla. På pingstdagen förstår lärjungarna att denna frid är en frukt av den Heliga Anden. När Paulus beskriver Andens frukter talar han om tålmod, kärlek, vänlighet, ödmjukhet, glädje och frid (jfr Gal 5: 22-23). Han beskriver därmed en andlig grundstämning. Att ha tagit emot Kristi frid, att leva i hans Ande, innebär att se världen så som Gud ser den: förlåtande, hoppingivande, engagerad för det goda.

Guds Ande ger lärjungarna kraft och mod att bygga gemenskap. Så åstadkommer den motsatsen till splittring, hat och våld. Därför har Paulus ingen förståelse för att kristna ens kan föra rättegångar mot varandra (1 Kor 6: 1ff). För honom är det bättre att bli offer för orättvisa än att själv handla orättvist. Det är bättre att bli utsatt för våld än att själv vara våldsam. Den som har tagit emot Kristi ande, fridens ande, ska inte falla för frestelsen att lösa konflikter med tvång eller våld.

Den går som en röd tråd genom den kristna andliga traditionen – övertygelsen att bara det som leder till frid kan vara kännetecknen på Guds närvaro. Om Gud är frid då ska man söka sig dit där Gud är.

Ofta är fred inte mycket mer än frånvaro av krig. Men för den troende är fred det tillstånd som Guds frid vill upprätta mellan människor. Det är det som gör freden helig.

PHILIP GEISTER
Jesuitpräst, rektor vid Newmaninstitutet i Uppsala

”Jesus visade vägen. Fred är vägen till fred. Fred som sådd förutsätter alltid icke-våld om fred som skörd ska vara en realistisk förväntan. Vågar vi följa Jesus så är också visionen realistisk. Den är möjlighetens väg som ligger närvarande i varje ögonblick och väntar på att bli vårt val. Tiden är inne!”

K G HAMMAR

Före detta ärkebiskop

Citat från boken *Fred är vägen till fred* som ges ut av Sveriges kristna råd med lansering 21 september 2013.

Gudstjänstordning

Fira en fredsgudstjänst under Kyrkornas globala vecka. Låt temat "Helig fred – tro som fredsskapare" gestaltas i en gudstjänst med mycket sång och bön för fred. Lyft fram positiva exempel på fredsskapare, både i världen och i er närhet. Och låt gudstjänsten om möjligt vara ekumenisk för att visa på kyrkornas gemensamma uppdrag att vittna om den Gud som är kärlek och vill fred.

Gudstjänstförslaget kan användas som en hel gudstjänst eller som en plocklåda där man kan använda någon av idéerna till den gudstjänst man planerar. Ibland finns förslag på växelläsning och gemensam läsning av hela församlingen, men det kan naturligtvis ändras efter önskemål. Tips på sånger/psalmer finns på slutet.

Den gudstjänst som föreslås är inte en nattvardsgudstjänst vilket möjliggör ett ekumeniskt firande tillsammans med alla församlingar på orten. Vissa delar är dock hämtade ur en nattvardsgudstjänst, nämligen ur den Inklusiva mässan från Costa Rica. Hela mässan finns i "Verktyg för fred" på Sveriges kristna råds hemsida, www.skr.org under Fredskultur. Där finns också många fler tips på gudstjänstmaterial om fred. Fler idéer för en fredsgudstjänst hittar du också på www.globalaveckan.se.

Hälsningsord

Kom

Kom, kom, vem du än är, så kom!

Sökare, vandrare,

du av främmande tro, kom!

Vår väg är ingen väg av förtvivlan.

Även om du brutit dina löften tusentals gånger,

så kom, och återigen kom!

Kom, om du älskar livet.

Vår väg är kärlekens väg.

Kom, och än en gång, kom,

och vad som än händer fortsatt att komma...

Ur Inklusiva mässan från Costa Rica

Inledningsord

Ledare: Världen tillhör Gud

Alla: jorden och alla dess folk

Ledare: Hur underbart, hur härligt det är

Alla: när människor lever tillsammans i enhet

Ledare: Låt tro och kärlek bli till ett

Alla: låt fred och rättvisa gå hand i hand

Ledare: Om Kristi lärjungar skulle tiga

Alla: då skulle stenarna ropa

Ledare: Öppna våra munnar, o Gud

Alla: och våra röster ska förkunna ditt lov

Iona Community, Skottland

Syndabekännelse

Gud, du som är fredens och möjligheternas Gud,
vår skapare och förlössare:

Vi kommer till dig för att be om din barmhärtighet,
förlåtelse och en ny start.

Vi ber om hjälp att ge freden en ny chans i vår värld.

Vi vill ge freden en chans,

trots att vi redan har förspilt många tillfällen
och bromsat många initiativ.

Istället för att övervinna det onda med det goda
har vi tittat på medan godheten har kränkts.

Förlåt oss, Herre.

Vi ber att din heliga Ande

ska knyta våra hjärtan och sinnen till freden
så att våra liv kan bli en utgångspunkt för fred.

Låt freden bli vårt uppdrag och vårt mål.

Hjälp oss att samarbeta om fred i världen
och ge oss vishet och mod att handla;
vishet att avgöra vad som tjänar fredens sak
och mod att tjäna dig i lydnad och trohet.

Fredens och möjligheternas Gud,

gör oss till redskap för din fred

så att vi kan göra din vilja och skapa en framtid för freden.

I Jesu Kristi namn, vår Herre, frälsare och fredsfurste.

Amen.

En bön från Karibien inför Kyrkornas
världsråds fredsmöte i Kingston, Jamaica, maj 2011

Bibelord

”Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild
skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem.”

Första Moseboken 1:27

”Ty ett barn har fötts, en son är oss given. Våldet är lagt på
hans axlar, och detta är hans namn: Allvis härskare, Gudom-
lig hjälte, Ewig fader, Fredsfurste.”

Jesaja 9:6

”Saliga de som gör fred, de skall kallas Guds barn.”

Matteusevangeliet 5:9

”Men jag säger er: älska era fiender och be för dem som
förföljer er.”

Matteusevangeliet 5:44

”Ty han är vår fred, han har med sitt liv på jorden gjort de
två lägren till ett och rivit skiljemuren, fiendskapen.”

Efesierbrevet 2:14

”... och sätt som skor på era fötter villigheten att gå ut med
budskapet om fred.”

Efesierbrevet 6:15

Tips för predikan/reflektion

- ❖ Lyft fram en fredsskapare, antingen ett internationellt exempel eller någon från ett nära sammanhang – eller både och.
- ❖ Låt olika grupper i församlingen genom representanter (barn, ungdomar, äldre, internationell grupp och så vidare) dela sina reflektioner om fred eller lyfta fram olika exempel på fredsskapare.
- ❖ Utforma predikan som en ”dialogpredikan” mellan två personer som till exempel kan ställa frågor om fred till varandra och om hur deras tro motiverar till fredsbyggande.

Trosbekännelse

Jag tror på Gud som är kärlek
och har gett jorden till alla folk.

Jag tror på Jesus Kristus,
som kom för att hela oss,
och för att göra oss fria
från alla former av förtryck.

Jag tror på Guds Ande,
som verkar i och genom alla
som är vända till sanningen.

Jag tror på de troendes gemenskap
som är kallad att tjäna folket.

Jag tror inte på de starkas rätt
inte heller på arméernas styrka
eller förtryckets makt.

Jag tror på mänskliga rättigheter,
på ickevåldets kraft,
och att alla kvinnor och män
har samma värde.

Jag tror inte att krig och hunger är oundvikliga,
att freden är onåbar,
eller att misshandel av vår jord är Guds vilja.

Jag tror på enkelhetens skönhet,
på kärlek med öppna händer,
fred på jorden.

Jag vågar alltid och trots allting
tro på Guds kraft att förändra och omforma,
och skapa ett rike av fred och rättvisa
för hela mänskligheten.

Indonesiskt credo

30

Bön

Gud, vår jord är bara ett stoftkorn i världssalltet.
Det är vår uppgift att göra den till en planet
där ingen skall behöva plågas av krig, hunger eller fruktan
eller vara utestängd från andra i meningslöst främlingskap
för sin härstammings, hudfärgs eller världsåskådnings skull.
Gud, ge oss mod och förutseende att ta itu med detta redan nu,
så att våra barn och barnbarn en gång med stolthet
kan bära namnet människa.

Förenta Nationernas bön

Ljuständning

Välsignelse

I: Må Gud välsigna oss med tillräckligt hopp
II: för att höja blicken bortom morgondagen
och erkänna den värdighet och respekt
som tillhör också varje människa
som genom vår okunskap eller våra fördomar
blivit åsidosatt eller ställd utanför.

I: Må Gud välsigna oss med tillräckligt mod
II: för att möta de utmaningar som tillvarons
destruktiva krafter låter komma i vår väg,
i form av egoism, missbruk och våld.
Att vi blir orädda, alla vi som utgör din kyrka
och din mänsklighet.

I: Må Gud välsigna oss med tillräcklig tro
II: för att i varje syster och bror
känna igen Kristi mänskliga ansikte

Ur Inklusiva mässan från Costa Rica

Sändningsord

Må universums skapare ge dig kraft
att bryta ned misstrons murar,
släcka hatets eldar,
dika ut avundens träsk,
och så odla rättens tegar.

Martin Lönnebo

Avslutande bön

Herre, väck din kyrka, och börja med mig!
Herre, gör din församling levande, och börja med mig!
Herre, skapa fred överallt på jorden, och börja med mig!
Herre, skänk din kärlek och sanning till alla människor, och
börja med mig!

Bön från Kina

Tips på sånger och psalmer

Det ska vi göra för rätt och för fred, nr 591 i Den svenska psalmboken, 695 i Psalmer och sånger
Dona nobis pacem, nr 693 i Den svenska psalmboken, 654 i Cecilia
Lägg i varandras händer fred, nr 831 i Psalmer i 2000-talet
The Kingdom of God is Justice and Peace, från Taizé, nr 181 i Ung psalm
Sånger om fred i Hela världen sjunger (Verbum), t ex från Benin (nr 46), Palestina (nr 48), Indien (nr 54) och Irland (nr 56)

Novena under Kyrkornas globala vecka 16-24 november

Novena kommer av latinska novem – nio. Tanken är att under nio dagar hålla privat andakt, men att många gör det med samma bön. Andakten kan också vara publik. Från början har novenan främst varit en tid av sorg och längtan, men en novena bes numera också ofta för något särskilt, som en intensiv förbön under en specifik tid.

En novena ber man för sig själv eller tillsammans, i samband med gudstjänst eller under en paus i vardagen. Den är kort och därmed lätt att be till exempel medan man väntar på bussen eller på att en hemsida ska ladda färdigt... Kännetecknande är att den är spridd, så att man är flera som ber den under samma period. Det är ett sätt att ingå i en bönegemenskap även när man sitter ensam.

Låt oss under de nio dagarna 16-24 november be följande rader ur Franciskus bön:

O Herre, gör mig till ett redskap för din frid.
Där hat finns, låt mig få föra dit kärlek.
Där ondska finns, låt mig få komma med förlåtelse.
Där oenighet finns, låt mig få komma med enighet.

O gudomlige Mästare,
låt mig sträva inte så mycket efter att bli tröstad, som att trösta, inte så mycket efter att bli förstådd, som att förstå, inte så mycket efter att bli älskad, som att älska.